

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

Ujeedooyinka Cutubka

Kadib marka aad barashada cutubkan dhameeysatiid waxad awoodi doonta in aad:

- Garatiid macnaha ka qaybgalka dadweynaha ee firfircoon waxaa uu yahay.
- Falanqeysid/fahantiid faa'iidada uu horrumarka dalka u leeyahay ka qayb galka dad weynaha ee fir-fircoon.
- Garatiid muhiimada ay leedahay in bulshadu ka qayb qaadata hawlaha horrumarka, anshaxa, nadafada iyo maal galinta dugsiyada iyo deegaanka aan ku nool nahay.

10.1 Waa maxay Kaqeybgalka Firfircoon ee Dadweynaha



Jaantuska 10.1 Arday nadiifinayso dugsiya

- Sawirka kor ku xusan maxaad ka fahanteen?
- Ardeyda aad sawirka sare ku aragtiin hawshay Qabanayaan maxay u fulinayaan iyo sida u qabanayaan qeex?

Is-Fahan la'aantii ka jirtey ardeyda fasalka shanaad ee "B" Dhigata

Ardeyda fasalka shanaad ee "B" Dhigata intooda badani xalada fasalakooda kuma aaney faraxsaneyn maadaama nadaafadii iyo hanaankii wacnaa uusan lahayn waxbarashada fasalku. Hadaba todobaadkii la soo dhaafay wakhti ay xiisadii ay u lahaaayeen macalinkii u dhigi lahaa si lama filaana u baagdey ayey ku heshiiyeen wakhtigan in ay uga faaideystaan ardeydan fasalku si uga wada tashadaan xaalada nadaafad-xumo ee fasalkooda. Kadib waxa bilabmey wada tashiga gabadh ka mid ah ardaydii fasalka oo layidhaddo Casha Qoosal oo marwalba ciyaar jecleeyd islamarkiiba waxay ku sababsatey in ay xanuunsaneyso wayna iska baxdey sidoo kale walaalked olayidhaddo Mustafe isago iska dhigaya Qof caawinaya walaashii ayaa kadaba baxay balse Ardeydii fasalku wada tashigii way iska bilawdeen oo ugu horeyntiina waxaa Hadley liibaan iyo layla oo sheegay in ay todobaadadii la soo dhaafay in ay fasalka nadiifin jireen waxaaney filayeen in Ardayda kale fasalku Maalin is- xilqaanmi doonaan sidayada oo Naga nasindoonaan laakiin lanagama nasinin Aad iyo aadna waan uga xumaaney wanaaga saaxiiba fasalku nogala qaybgaadan waayeen Awgeed. Sidoo kale Ardeydii fasalku mid mid waxay Afkooda ugu qireen Arinta wanaagan ee Nadaafada fasalka in xumaatey mudadii ka dambeeysey markey layla iyo liibaan faraha ka qaadeen madaama lagaga dayen waayey wanaaga ay isku – xilqaameen taasina

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

waa dhibaato in aan sidooda kuligeen isku xilgaano oo aan fasalkeena nadiifino ay kuwada heshiiyeen waliba hadadan han iska nadiifino ayey yidhaahdeen shaqadiina way bilaabeen nadiifintii mawliid oo ka mid ah Ardeydii fasalka iyaa markiiba yidhii anigana dharkaa iga wasakhoobaya warla oo aan la shaqayneynin Ardeyda kale ayuu garab istaagey sidoo kale Ardey badan oo markii hore Afkooda ka qiray in ay shaqadan dantooda tahay diyaarna u ahaa in ay kala qoybgalidoonaan nadiifinta ayaa ku balan furay laakiin Ardeydii kale fasalkii way nadiifiyeen oo markii ay shaqada dhameeyeen ayey dib isku wada qiimeeyeen waxa waano loo soo jeediyey ardeydii aan kala qaybqaadanin nadaafadan fasalkoodo hada kadibna in ay si daacad ah ugala qaybgali doonaan ayey ku balan qaadeen sidoo kale waxaa ardeydii fasalku u sac'biyeen Layla iyo Liibaan oo wanaagan u horseedey. Dhamaadki hawlgalkas ardeydu badankood geedisocodkas aqoon waxbarasho oo waxkuola in ay ka heleen ayaa la xaqijiyey

Hawgal kooxeed

Shaqo wadajirr (koox- koox) lagu soo qabanayo.

Qoraal Akhriska sare ku xusan Adoo raacaya su'aalan hoos Qoraal Akhriska sare ku xusan Adoo raacaya su'aalan Hoos ku xusan koox- koox jawaabta ku soo diyaariya (ka wada hadlo)

1. Ardeyda fasalka shanaad ee "B" Hawsha ay Qabteen ma shaqo looga baahnaabey ahayd? Sheeg Sababta?
2. Ardeyda fasalka shanaad ee "B" Markay hawsha qabanayeen majireen Qaarka mida ardeyda fasalka oo si hogar la'aan isku- xilqadmeyoo shaqda ka qaybqaatey iyo Qaar aanan waxba lagabanin Ardeyda?
3. Layla iyo liibaan is – xil qaanka Horaatii ay sameeyeen daadaalkoodii maxaad ku qiimeyn lahaydeen marka loo eego dhinaca ka qaybgalka firfircoon ee bulshada?

Hawlahaan soo socda waa ficilo kala duwan oo ay ardeydu sameysey. Hadaba waxaad Hawlahaan u kala

saartaan (Qaybisaan) laba kooxood oo kala ah Hawlaha lagu fuliyey Qabtey ka qaybgalka firfircoon ee bulshada iyo kuwa aan lagu Qabanin ka qaybgalka firfircoon ee bulshada indinkoo jawaabihiinana sababeynaya soo diyaariya.

1. Horjoogaha fasalkayagu dhibaato kasta oo dhacda xoog (dirqi/khasab/ayuu in uu ku xaliyo isku dayjirey sidaadi darded intaan ka shirey Ayaan Horjooge kale ku dooraney cod into loo qaadey.
2. Ololihii dhirbeerista Dugsigayaga Naloogu yeedhey fasalkayaga Ardey badan ayaa Hawshaa soo Qabatey.
3. Horjoogaha fasalkayagu Waxa uu soo diyaariyey Xeer-Nidaameedkii fasalkagu isku maamuli lahaa kadibna markuu Noo Akhriyey Sucab lanagaga Ansixiyey.

Layliyadaan Hoos ku xusan intaad mid ka xulataan (doorataan) Ayaad Daraasad yar ku sameyneysaan indinkoo koox koox ah. Natijada Daraasada Waxaad ku soo bandhigaysiin xiisadeena dambe baraha iyo saaxiibadiina fasalka.

1. Laba ka mid ah ururada Dugsigeena intaad xulatiin ayaad kazoo diyaarineysiin ururkaska sidii loo Aqas- aasey, ujeedooyiinkiisa, xeer-Nidaameedka uu is ku maamulo, Qaabdhismeedkooda, shaqooyinka sida ay u Qorsheystaan iyo sida ay u fuliyaan soo Qeex (soo sheega) sidoo kalena xubnaha ururada ko qabgalka ay sameeyaan sida uu yahay soo Qora islamarkaana labada ururr isbarbardhiga oo waxa ay ku kala duwanyiin sheega. Midkee wanaagsan? Subabtuna?
2. Laba ka mid ah ururada Bulshada Agagaar kiina intaad xulatiin kadbna labadaba sidii loo Aas- aasey, isjeedoo yinkooda, xeer-nidaamkoodo ay isku maamulaan, Qaabdhismeedkooda, Qorshe Hawleed kooda iyo Hawlaha ugu waaweyn ee ay Qabteen Qeex Sidoo kalena xubnaha ururada katirsan ka qaybgalka ay sameeyaan nooca uu yahay iyo sidoo uu ysaahqay faahtaahin balaadhan ka soo Qoro oo

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

keena islamarkaana labada ururr waxay ku kala duwan yihiin isbarberdhiga kadibna sheega ka wanaagsan labadooda? Sababtuna maxay tahay sheeg.

Ardeeyey marka lagu gudajiro geedisocodka noolasha bulshada waxaa haboon marwalba in aad diyaar u nooqotaan hawlaha Ka qaybgalka firfircoon ee bulshadu. Ka qaybgalka firfircoon ee bulshadu waxa sal uu ah dadalka ay dadku si warada jira ah u fulinayaan si ay uga midha dhaliyaan hawlgalada natijada leh ee wax kabadalayaa hab socodka/dhaqaanka bulshada. Sida dartee astamaha Ka qaybgalka bulshada ee firfircoon waxaa weeye in iyada oo la is-xilqaamayo arrimo bulshada iyo dalka faa'iido u leh si wada jir ah loo wada qabto. Hawlaha ay sida wada jir ka ah u fulinayaan dhammaantood waa kuwo rabitaankooda iyo firfircooni heer sare ay ugaga qaybgalleen

10.2 Ahmiyada Kaqaybgalka Firfircoon ee Dadweynaha



Jaantuska 10.2 Arday dhir beereysa

- Adoo tixiraacaya sawirka sare ku xusan Qeex muhiimada ay leedahay ka qaybgalka bulshadu.

Labadii Ardey ee isla tartanku ka dhexeeyey

Nuuradiin iyo Nasteexo waxay yihiin saaxiibo fasalka. Labadooduba waa Ardey lagu yaqaano

kaftanka, Dabeecad wanaaga iyo dulqaadka islamarkaana ah laba fahankooda waxbarashada fasalka ugu wanaagsan uguna sareeya. Marmarka Qoorkood markey iskula murmayaan (iskala doodayaan cutubyada waxbarasho waxaad moodaa in ay muran dardii isdagaalayaan jibalse doodood marka ay dhameystaan waxaad Arki iyagoo sidoodii hore iska ah oo isla sheekeysanaya ama isla ciyaaraya. Mar marna sidey waxbarashada iyo cashirka uga doodayaan ayey muddo badan ku qaadataa anaa kaa saxsan iyo fikirkeyгаа sax ah iyagoo isku leh amaba waxay iskula tagaan baraha (Macalinkooda) waxayna soo noqdaan marba iyadoo midkood sax ahaa maalin maalmaha ka mid ah ayagoo wada doodoodii caadiga u ahayd balse ku heshiin waayey ama ismar waayeen ayuu yidhi nuuradiin “Hadii aan ururada mid kamid ah Galo oo aan sameyno ka gabgalka firfircoon ee bulshada waxaa laga yaabaa in aanaan ka faaidin” fikir ah ayuu soo dhigay. Laakiin nasteexo waxay tidhi ma4walba waa inoo faadido ama waxtarbey in ooleeda-hay ka qabgalka firfircoon ee bulshada hadaan sameyno fikir ah ayey ka dhaadhicisay balse Nuuradiin lama qaadanin fikirkii ee wuxuu yidhi Tusaale waynagii labadeenuba ka qaybgaadaneysa isurkii dugsigeena ee Qabaney ilaalinta deegaanka ee beeney Dhirtee maxaan saqsi ahaanteen ka faaidney Ayuu nasteexo waydiiyey. Waxay Nasteen ka faaidney Ayuu nasteexo waydiiyey. Waxay nasteexo ugu jawaabtey dhirtii aan beery Niyadaa ku faraxdey khibrad iyo Aqoonta dhir beeristan ka faaidney mustaqbalka dhirtu markey baxdo dhibaatooyinkii dhirr la'aanta dhul,keena ku imaan lahaa ayaan Hada xaliney ayey ku tidhi oo ay ka dhaadhicisey.

Islamarkeeba Nuuradiin Waxa uu Arkey Qashin Hortooda yaaley si uu uga dhaadhiciyo Ayuu yidhi anigu imika Qashinkan oo kale intaan Qaado odhan mayo waxaan sameeyey (Qabtey) Shaqo ka qaybgal firfircoon oo Bulsho Hadii aanaan ka jQaadina wax

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

habayaraatee dhibaata ah oo midkeen ka soo gaadhi karta majirto intuu yidhi ayuu ka dhaadhicinayey isaga oo aan hadalkiisii dhamaysanin ayuu nuuradiin muuska diirkiisa si lama filaan ah ku istaagay (Joogsadey) oo intuu la simbirixoodey Ayuuu xoog u kufay oo dhulka ku dhacay Nasteexo intey Naxdintii dhawaaqdey ayey kor u Qaad iyo gorbo qabasho ku daashey Ardeydiibaa laqaadey wiilkii Nuuradiin ahaa ee kufay sidaasa loogu gurmadey waana la qaadey.

Kamadambeystiino Nuuradiin wuxuu u Qiray Nasteexo in ay ka saxsaneyd isagoo sheegaya hadii Dhamaanteen Nadaofada Dugsigeena isxilqaan ka qaybgalka firfircoon kaga shaqayn whayn waxanoo dhibaato ah manta ima soo gaadhi lahayna waan Qoomameeyey Hadalkaagii iyo fikirkaan kugu diidanaa nasteexoy Hada kadib waan kaa oglaan ayuu yidhi.

Layliska 1^{aad}

Warbixiinta/Qoraal Akhriska/sare ku xusan adoo tixraacaya su'aalahan soo socdo ka jawaab.

1. Naasir Cilmiga uga kordhey muxuu yahay?
2. Nasteexo iyo Nuuradiin waxay ka mid ahaayeen xubno ka tirsan ururada dugsigooda ilaalinta nadaafada iyo dhirbeerista Hadii ay sameeyaan Hawlaha/shaqooyinka ka qaybgalka firfircoon ee bulshada faaidooyinka ay ka heli lahaayeen Sadex ka mida ah oo faaidooyinkaasi soo faan faahi
3. Idinkuna Dugsigiina waxyaaba wanaagsan ee aad u qaban kartiin Qeexa laakiin hadii aynaad la imaanin ka qaybgalka firfircoon ee bulsho maxaa dhibaato ah oo idiinkaga imaan karta sadex ka mida sheega (Qeexa)

Ardeyeey hada kahor si aad u barten Ka qaybgalka firfircoon ee bulshado in uu faaiidoyin farabadan leedahay ayaad aragteen ama falanqeyseen. Kaqeybgalka noocani muhimada uu leeyahay natijooyinka wadajirka ka sakow xubnaha kaqeyb

gadanaya hawlgalada Ka qaybgalka firfircoon ee bulshada faaiidoyin gaar ah ay uu leedahay

Fasalka dhaxdiisana in

Heer Dugsi ahaan ka qaybgalka firfircoon ee bulshaddu waxuu ku saabsan yahay hawlaha Dugsiga iyo fasalada dhaxdooda laga fulinayo (Qabanayo) Ardeydu fasaladooda dhaxeeda, dugsigooga iyo aggararka dugsigu Goobaha in marwalba la nadiifiyo u baahan in ay nadiifiyaan islamarkaana ay beeraan dhirr midha leh iyo kuwa kale ee ilaalinta Deegaanka waxtar u leh oo dhan kadibna ay xannaaneeyaan dhirtaasi si ay u baxdo ama u magooli lahayd.

Ururada kala duwan ee dugsigu iyaga oo si fiican uga qayb qaadanaya islamarkaana xubnaha fiirfircon ee kooxaha dugsigu ka noqonaya in ay wax badan qabtaan ayaa laga sugaya.

Fasalka dhaxdiisana in ay kaabagalaas (Hor Jooge) doortaan ama loo doorto, Nadaafada fasalka ilaaliyaan oo ay sugaan Nidaamka ama Anshaxa iyo Asluubta fasalka, ansixiinta xeerhoosadka dugsigu, xalinta dhibaatooyinka fasalka, illalinta iyo daryeelka hantida iyo qalabyada dugsigu suugida amaanka dugsigu/deeganka/hawlgaldas odhan in si firfircon uga qeybqaataan aya Ardeyga looga baahanyahay...iwm.

Waxaa intaa dheer hawlaha kala duwan ee laga fuliyo goobaha la daganyahay ee waxtarka u leh tusaale ahaan sida nadiifinta xaafada, dhirta oo la beero biyana la waraabiyo, sugida amaanka meelkasta xaafadaha iyo dugsigaba...iwm. Kolba inta Awoodaadu kuu saamaxayso in ay gutaan qabtaan ayaa laga sugaya.

Layliska 2^{aad}

Su'aalahan Hoos ku xusan kawada hadla (kawada xaajooda)

1. Dugsigiina dhaxdeeda Hanti dawladeed oo ku dayacan oo aan la daryelin may jirtaa? Haday jiraan faahfaahi ama liisgare qalabada ay kalayihin.

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

2. Hantida (qalabka) aan la daryeelin Maxaa haboon in la qabto ama loo sameeyo
3. Daryeelka loo samaynayo Hantidan (Qalabkan) ma mid u baahanba ka qaybgalka firfircoon ee Bulshadd? Sidee loogu baahday ama aan loogu baahneyn ka-qaybgalkan.

10.3 Noocyada (Qaybaha) ka qaybgalka Bulshada



Jaantuska 10.3 Qurxinta Dugsiga



Jaantuska 10.4 Horumarinta Degaanka

- Sawiradan sare ku xusan waxay ku tusinayaan?
- Labada sawir ee kor kuxusan isku ekaanshaha ka dhexeeya (ay wadaagaan) sheeg? Kala duwanaan shahoodana (meelaha ay ku kala gadisan yihiin sheeg)

Ardeeyey casharadi hore waxad awoodeen in aad fahanteen macnaha Ka qaybgalka firfircoon ee bulshado iyo muhimada ay leeyihiin. Hadaba ardeeyeyey waxaad qoralkan ku fiirinaysan Noocyada ka Qaybgalka Bulsho

Noocyada ka qaybgalka bulsho aadbay u badan yihiin. Noocyada ka qaybgalka bulshada waxaa loo kala qaybin kara labo nooc oo kala ah mid dugsiga dhaxdiisa laga fuliyo iyo mid dugsiga dibadiisa laga

fuliyo gaarhan degaanka/aagagaarka guriga ama kaqeyb galka bulshada ee ka hirgala goobta shaqaada.

Ka qaybgalka bulsho ee dugsiyada lag fuliyo waxaa ka mid ah kuwan soo socda:

- Doorashada horjoogaha fasalka oo laga qayb qaato.
- Nadiifinta fasalada oo la fuliyo.
- Hawlaha dugsiga guud ahaantiisa lagu nadiifinayo laguna qurxinayo.
- Hawlaha dugsiga agagaarkiisa la xaadhayo.
- Ururada kala duwan ee dugsiga oo xubin iyo maamuleba laga noqdo.

Sido kale Ka qayb galka bulsho ee laga fuliyo deeganka ama ka hirgala goobta shaqaada waxaa ka mid ah kuwan soo socda:

- Xaafada nadaafadeeda iyo quruxdeeda oo la illaaliyo.
- Hawlaha laga wado waddooyinka xaafadaha dhaxmara oo laga qayb qaato.
- Nabadgalyada iyo amniga xaafada oo la illaaliyo

Layliska 3^{aad}

Su'aalan Hoos ku xusan idinko koox koox ah uga waaahadla ama falanqeya

1. Ururada Dugsigiina kajira kan dhaqdhaqaaqa (ka shaqeeya) magaacdooda liis gareeya. Hadii aaney kajirin wax ururah ama kooxaha waxaad sheegtaan uruuro nooceya aya Dugsiga in laga sameeyo ama laga aas-aaso u baahan
2. Agagaarka xafadaha (Qabaleega) aad ku nooshihiin ururada bulshada ee kajiraa magaacdooda sheeg. Hadii Aaney kajirin waxaad iskudeydaan ardeyda in aad fahansiisan kuwa nooceya/uruurada/loo baahanyahay in laga Aas-Aaso (sameeyo) deegankiina
3. Ururada Dugsigiina ka jira iyo ururada in dugsiga laga aas-aaso loo baahanyahay sidoo

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

kale ururada xaafadihiina (Qabaleefgiina) ka jira iyo ururada bulshee in Qabaleegiina laga sameeyo loo baahayahay sheega waxay ku kala duwanyahayin? Waxyaaba ay iskaga midkayihiin/ ay ka simenyihiin.

Layliska 4^{aad}

Ka qaybgaladan bulsho ee hoos ku xusan waxaad u kala qaybisaan (saartaan) laba indinkoo shaxda hoos ku xusan buugiina ku Qoraya (ku Guurin doona) ayaad jawaabihiina shaxda buugiina ku Qari doontiin.

1. Xubnaha sare ee golaha ardeyda oo si karti leh wax uu qabtaa

2. Guddomiyaha Kooxda ama uruurka skawt ee Dugsiiga sida ugu haboon masuuliyaddisa in uu guto ama u kasoo baxo
3. Si tabaaruuca uga qeybgalka adeega Daryeelka ee lasiiyo dadka cudurka HIV qaba
4. imada uruurka bisha cas ama lanqerta cas ee Dugsiiga Xubini adigo kanoqonayaa in aad lasameeyo dhaq dhaqaaq iyo dadaal xoogan
5. adigo xubin kamid xubnaha adeg ee uruurka ardeyda ee ku hawlaan hawlaha samafalka iyo gaargarka in aad si waanagsan ugudatiid waajibadka iyo masu'liyada ku saran
6. adigo kamid ah xubin muhim ah iskaashatada beeraleeyda in aad dhaq dhaqaadiid ama si fiican uga qeyb qaadatiid

Ardeyeey weedhaha kor kuxusan shaxdan qeybta ay ku haboontahay ku hoos qor

Tiro	Hawlgal dugsiiga lagafuliyo	Hawlgal agagarka guriga /deeganka lagafuliyo
1		
2		
3		
4		
5		

10.4 Ururada Rayidka/sifilka



Sawir 10.5 uruurka bisha/lanqeyrta cas



Sawir 10.6 Golaha Uruurka macalimiinta

- Sawiirada ama Taswiiraha korka ku muujisan maxay qeexayaan?
- Labada taswiirood maxay isaga mid yihiin? Maxayse ku kala duwan yihiin?

Waa maxay Ururada Rayidka?

Macnaha ururada sifiilka ama uruurada rayidka waxaa lagutilmaamikara uruur bulsho oo kamadax banana maamulka siyaasada iyo qaadhiismeedka dawlada, islamarkanwa aan ka shaqeyn hawlaha ganacsiig. Sida darta. Uruurada rayidka ah waa uruuro rabitaanka bulshada iyo is – xilqaankeeda lagu dhiisayo oo logu talagalay si ay ufuliyaan hawlaha horumariined ee bulshadu ka faaiideyso. Islamarkaana hawlahaas oo ay tahay in si wadjir ah looqabto.

Insi wada jirah loo shaqeeyo waxay uu baahan tahay iskaashi ku urur ahaan laysku rbaabulo.

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

Hasaahaata dadku siyaabo kaladuwan ayey uruuru sameeyan karaan ama uu sameeystaan, uruuradaas iskaashiee bulshadu sameeyso waxaa ka mid ah uruurd rayidka ku waaso leh nidaam iyo astaamaha uu gaara leh ay kana duwane iskaashiyaada kale.

Astamaha ugaarka ah uruurada rayidku waxaa kamid ah

1. Maamulka dawlada way ka madax banaanyihiin.
2. Ma aha kuwa loo aasaasay in ay soo saran dakhli ama laga helo macaash ganacsii
3. Kuwa loogu talagalay in ay fiidiyaan adeegayad qaran ee bulshada.
4. Dhakligooga waxay ka heelan qaaranka laga uruuriyo xubnaha uruurka iyo deegda laga helo ha'yada deeqaha bixiya
5. Uruurrda rayidku way ka madax banaaniyihiin eexda siyaasada ama taageeriida kooxaha siyaasadeed.

Dadka ku hawlan shaqada uruurrda rayidka waa qaar rabitaankooda iyo jacayl ay u qabaan ka qeyb qaata iyo kuwa shaqaalahaan ugu shaqey uruurka. Uruurda rayidaku waxay doorweyn ka ciyaara hirgalinta Dimoqraadiyada iyo maamulka suban, daar dargalinta nabada iyo horumarka bulshada

Layliska 5^{aad}

Su'aalahan hoos kuxusan ka jawab.

1. Waxaad kalasaartan uruurada buxiinaya iyo kuwa aan buxiineyn shuruudaha hoos ku qoran jawaabtedana shaxada hoos ku muujisan buugaantiina kagajawaaba

Dabeecadaha iyo astamaha uruurada ra'ydka

- Ma leh eexa siyaasadeed oo aan ka qaybgalin siyaasad

- Dawladu aan hogaamin/maamulin (kamadaxbanaan dawlada)
- Rabiitanka iyo ogalansha xubnaha kaliya ku dhaqdhaqaaqa
- Kuwa aan u dhisneen mecaash/ganacsi dakhli
- Dakhligooga waxay kaheelan qaraanka xubnaha laga uruuriyo iyo waliba ururada deeqaha bixiya
- Uruurka horumarinta degmada
- Uruurka Haweenka
- Uruurka Ganacsiga
- Xafiiska dawlada
- Uruur siyaasadeed
- Uruurka dhalinyarada
- Uruurada Xirfadlayaasha
- amaca/isbahaysiga dadka deeganka gaar ah kunool
- Ha'yadah samafalka ee aan dawliga aheyn
- Uruurka Shaqaalaha

2. Uruurada buxinaya Shurudaha kor kuxusan waadartooda maxaa loogu yidhii guudahaan

Kuwa buxiinaya shuruudaha	Kuwa aan buxiineyn shuruudaha

3. Ardeyeey illa hada waxayabaha aad qabateen idinko ka dulayaasharaxaad kooban kabixiya uruurada rayidku waxa ay yihiin kadibna fasalka dhexdeeda falanqeyan ku sameeya

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

Gaba-Gabada Cutubka 10^{aad}

Kaqeybgalka firfircoon ee bulshada waa qofka is xilqaana inta uu ula yimaado dadkale lafuliyaa shaqooyinka waxtarka uu leh dantooda gaarka ama danta bulshada/dalka. Sida hawlaha dugsiya in laga hawlagalo/laga shaqeeyo loo bahanyahy wuxuu laiiman isxilqaan gaar ah oo ah midka laga sugayo ardeyga wanagsan. Sido kale ardeyga fulinaya hawlgalada uu kashaqeeynayo waxay uu tahay khibrad uu si koradhisnayo iyo cilmi uga kordha midha dhalka hawsha uu qabteyna aadbu uga faaiideysanaya

Kaqeybgalka firfircoon ee bulshada waa hawl u bahan in si wada jir wax lagu qabto oo gacmo wadajirbey

waxku ngoyaan. haddi ay tahay lacagta/khrashaka, muuraqa/xooga iyo maskaxda si mideysan loo wada adeegsado hadaba waxa huubal ah waxkaste in laga midhadhalinayo ama natijo fiican laga gaadhayo. Uruurada wada shaqeynta loo aas-aaso waxa kamid ah uruurada bulshada. Hadaba uruurka hirgaliya kaqeybgalka firfircoon ee bulshada aad uu uga faaiida, gaarhaan ku shaqeynta wadajirsku waxay horumarisaa ama kubciisa dimoqraadiyad waarta, nabadgalyo lagu noolado iyo horumarka dhaqaale ayeey horsed u tahay in uu kobco ama ay kubciiso

Waa maxay Uruurada Rayidka?

Su'aalaha Nakhtinka ee hoos ku qoran Buugaantin intaad ku qorten ka jawaab

I. Suaalaha soo socda si kooban uga jawaaba Tii saxda ah kuqor 'S' tii beentahna 'B'

1. Kaqeybgalka firfircoon ee bulshada waxay u bahantahay dhaq dhaqaaqa ficiilada xaqiiqda
2. Labada nooc ee kaqeybgalka firfircoon ee shacabku waa uruurada rayidka iyo uruurada bulshada
3. Xubnaha kaqeybqaata hawlgalada Kaqeybgalka firfircoon ee bulshada habayaraate shaqsiyan faaido u gaar ah majirto
4. Uruurada ganacsiga waxay kamid yihiin uruurada rayedka
5. Jiirtaanka Kaqeybgalka firfircoon ee bulshada waxyaabaha xaqiijinaya waxa kamid ah in si wadajir ah dhaq dhaqaaqa lo fuliyo

II. Isku aadi qodoobada ku taxan qeybta "T" iyo qodoobada ku taxan qeybta "B"

B

1. La'anta Jiriitan Eexasho siyaasadeed
2. Jamaaca isgargaarka/ iskaalmeya
3. Fuliinta ficiil iyo hawlgalo waxku ola
4. Uruurka ardeyda ee kahortaga HIV
5. Khibrada qofkaoo koradha

T

- B. Ururka rayidka ee dugsiya laga aas asey
- T. dhibaata ay keenan uruurada rayidku
- J. ururada rayidka ee kajir aaga guriga/xafada
- X. faaidada shaqsiyed ee laga helo kaqeybgalka firfircoon ee bulshada
- Kh. Astamaha/dabecadaha uruurada rayidka
- D. goaanka kaqeybgalka firfircoon ee bulshada
- R. Dabeecad kamid ah kaqeybgalka firfircoon ee bulshada

Ka qaybgalka firfircoon ee Bulshada

III. Suaalah soosocda Ka dooro jawaabta saxda ah

- kaqeybgalka firfircoon ee bulshadu waa dhaq dhaqaaqa mujinayaa
B. Si wadajir ah in looshaqeeyo
T. Fulinta ficiilo/hawlgalo muhim ah
J. is- xilqaanka qofka
X. Dhamman
- Midkeebeba aheyn astamaha/dabeecadaha uruurada rayidka
B. Uruurad aan u shaqeeyn faaiido macaash dakhli
T. Dawlad way ka madax bananayihiin h
J. Waxay noqon karan uruur siyaasadeed
X. Dakhligooga waxay kaheelan qaaranka xubanaha
- Dabeecadaha Ardeyga wanagsan lagu tilmaamo waxaa kamid ah
B. Wuxuu fuliya hawlaha kaqeybgalka firfircoon ee bulshada
T. Barayaashiisa oo aad u jeeclaata
J. Wuxu noqda horjogaha fasalka ama guddomiyaha ardeyda
X. Dhamman
- Uruurada rayida waxa kamid ah
B. Qeybta bulshada ee maamulka degmada
T. Uruurada xirfadlayaasha
J. Uruurka isbahaysiga dawladaha
X. Midnaba
- kaqeybgalka firfircoon ee bulshada faaiida ay shaqsigu uu leedahey waxa kamid ah
B. Aqoon iyo khibrad oo laga helo
T. hanti iyo horumar
J. waxaba laga mahelo
X. Midnaba
- Waxqabadka wada jirku faaiidad u leeyahay kaqeybgalka firfircoon ee bulshada
B. wuxu koradhiya natijada waxqabadka
T. waxa iskudabaridma aqoonta, hantida, xooga iyo kartida
J. B iyo T
X. Midnaba

IV. Meelaha banaana ee soosocda/hoos kuqoran kubuxii ereyada ku habon

- Labada nooc ee kaqeybgalka firfircoon ee shacabku waxay kala yihiin iyo
- Uruurka door weyn kaciyaara kubca dimoqraadiyad, nabadgalyada bulshada oo waarta iyo horsedka horumarka dhaqaale islamarkaana aan aheyn uruur dawliya ama militari oo kamadax banana siyaasada waa uruurka

V. Suaalaha soo socda si kooban uga jawaaba

- Waxaad si koban uu macneysaa kaqeybgalka firfircoon ee bulshada
- Waxaad taxda/qeexda Shan(5) kamid ah astamaha/dabeecadaha uruurad rayidka